

de la «nouvelle philosophie», presentats apassionadament.

Ramon Alcoberro

Angel CASTIÑEIRA, *Àmbits de la postmodernitat*, Edicions Columna, Barcelona 19.

Cal començar dient que el llibre s'ocupa més de la crisi de la modernitat que no de la postmodernitat. De fet, la major part del llibre és dedicada a aquell tema. En una primera part estudia la «Fenomenologia de la crisi» —que respon a les preguntes: què és una crisi de civilització? i quin és el tipus de crisi que actualment patim? La segona part analitza els diversos àmbits en què es manifesta i s'ha manifestat la crisi. Aquesta segona part és la més extensa i l'autor hi mostra un interès més gran per l'àmbit cívic (l'home com a ciutadà d'una urbs, d'una col·lectivitat de tipus i complexitat mitjans) per sobre dels àmbits personal o polític. Només en la tercera i darrera part l'autor parla de la postmodernitat i adopta una certa perspectiva de futur.

Pel que hem dit sobre l'estructura i el contingut del llibre, hom comprèn que el subtítol «*àmbits de la reconstrucció del subjecte*» reflecteix millor l'interès de l'autor, sobretot si tenim en compte que la característica de l'actual crisi que més el colpeix és la destrucció del subjecte. Però cal remarcar que a l'autor el preocupa especialment no tant l'angoixa personal que hom podria derivar d'aquesta crisi del subjecte, ni tampoc les conseqüències polítiques que hom en pugui extreure, com la nova situació que implica per al ciutadà en relació constant amb altres ciutadans en un mateix espai compartit.

Si la nostra societat actual és una societat cada vegada més concentrada en els nuclis urbans, si Catalunya s'aproxima cada vegada més a la ideal «Catalunya ciutat», llavors cal revaloritzar la meditació centrada en aquest «àmbit» i el nostre autor li dedica el seu màxim esforç. Sembla pensar que la crisi actual

no es dóna en l'estricta microcosmos personal ni tampoc en el camp macrocòsmic de la humanitat o dels «grans relats», com en el camp intermedi de l'home en relació amb altres homes en un espai urbà, un espai «polític» en el sentit grec de *polis*. És en aquest àmbit on l'autor troba els principals efectes de la crisi del subjecte i és també en aquest àmbit —intermedi, intersubjectiu i comunitari— on l'autor vol incidir.

Cal dir que l'autor no ha d'ésser confós amb un «postmodern», per la senzilla raó que la seva voluntat no és intal·lar-se en la crisi —actitud majoritària entre els postmoderns— sinó plantar cara a la crisi, intentant —reintentant, podríem dir— una reconstrucció del subjecte. L'autor no adopta mai una actitud d'enterrador dels vells valors «moderns», tampoc no vol embalsamarlos, sinó obrir un camí «d'utopia negativa» —com ell mateix el qualifica— que no renega de vells-bells valors i que reconeix el valor simptomàtic —com a símptoma de la crisi— de la literatura postmoderna.

Els mitjans de què l'autor disposa per a convèncer-nos de la seva tesi són una prosa curosa, un coneixement profund i ben assimilat de la bibliografia sòcio-política —sobretot hispànica— i una meditació bàsicament sincera. Aquestes virtuts probablement no faran prou estimable el llibre que comentem entre els cercles a la moda. En conjunt, el llibre sembla reflectir una meditació que s'inicià —amb tota seguretat— abans de l'actual explosió postmoderna i que desitjaríem que es prolongués més enllà d'aquesta.

Gonçal Mayos

Francesc NICOLAU, *L'evolucionisme, avui*, Edicions Terra Nostra, Barcelona 1984, 187 pàgs.

El tema de l'evolucionisme biològic és ben actual. Després de l'eufòria dels anys setanta de certs sectors darwinistes,